

ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΡΗΤΙΔΙΚΩΝ ΕΧΙΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ ΣΤΥΛΙΔΑΣ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ*

Ν.ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ¹, Α.ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ - ΔΙΑΚΑΝΤΩΝΗ¹ & Β.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ²

ΣΥΝΟΨΗ

Η πανίδα των Εχινοειδών (114 άτομα) του Αν Κρητιδικού στην περιοχή Παλαιοκάστρου Φθιώτιδας, που αντιρροσπεύεται κύρια από είδη του γένους *Echinocorys*(72%), και σε μικρότερο ποσοστό από είδη των γενών *Micraster*(8%), *Galeaster*(1%) και *Coraster*(19%), αναφέρεται για πρώτη φορά στον Ελλαδικό χώρο. Πρόκειται για οικολογική φωλιά του γένους *Echinocorys*. Προσδιορίστηκαν 17 είδη Εχινοειδών τα οποία κατανέμονται 13 στο γένος *Echinocorys* (*E. conoideus*, *E. gravesi*, *E. humilis*, *E. lamberti*, *E. marginatus*, *E. obliquus*, *E. ovatus*, *E. pyramidatus*, *E. rectus*, *E. sulcatus*, *E. turritus*, *E. vulgaris*, *E. zejszneri*), 1 στο γένος *Micraster* (*M. coranguinum*), 1 στο γένος *Galeaster* (*G. cf. bertrandi*) και 2 στο γένος *Coraster* (*C. sphaericus*, *C. frechi*). Συνόδος πανίδα το Σκληρωτίνιο *Caryophyllia* sp. και το Ναυτίλοειδές *Eutrephoceras dekayi*.

ABSTRACT

The rich Fauna of Echinoids (114 individuals) coming from the region Paleokastro Fthiotida has been found for the first time in Greece.

The most part of the Echinoids studied, belongs to the genus *Echinocorys*(72%), and in minor quantity to the genus *Micraster*(8%), *Galeaster*(1%) and *Coraster*(19%).

17 species has been indentified which have been distributed 13 to the genus *Echinocorys* (*E. conoideus*, *E. gravesi*, *E. humilis*, *E. lamberti*, *E. marginatus*, *E. obliquus*, *E. ovatus*, *E. pyramidatus*, *E. rectus*, *E. sulcatus*, *E. turritus*, *E. vulgaris*, *E. zejszneri*), 1 to the genus *Micraster* (*M. coranguinum*), 1 to the genus *Galeaster* (*G. cf. bertrandi*) and 2 to the genus *Coraster* (*C. sphaericus*, *C. frechi*). The accompanied fauna is consisting of one Scleractinian (*Caryophyllia* sp.) and one Nautiloid (*Eutrephoceras dekayi* (MORTON)).

The stratigraphical distributions of the studied fauna allow us to accept that the cretaceous layers with the Echinoid Fauna belong to the Upper Maestrichtian age. The studied fauna, with his monotonous character, is an ecological niche of the genus *Echinocorys* living in almost littoral waters.

KEY WORDS: Cretaceous Echinoids, Nautiloidea (*Eutrephoceras*), Paleokastro, Styliida, Central Greece (Fthiotida).

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Κρητιδικά Εχινοειδή, Ναυτίλοειδή(*Eutrephoceras*), Παλαιόκαστρο, Στυλίδα, Κεντρική Ελλάδα (Φθιώτιδα).

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στα πλαίσια εξερευνήσεις στηλιάων της περιοχής Λαμίας και Στυλίδας της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας εντοπίστηκαν από τον Β. Γιαννόπουλο (1990)απολιθωμένοι Εχίνοι στη θέση Παλαιόκαστρο, όπου για πληρέστερη έρευνα επισκέφθησαν την περιοχή κατά καιρούς οι Καθηγ. Ν. Συμεωνίδης και Ε. Βελιτζέλος ως και ο Δ/ντης του Φυσιογραφικού Μουσείου Βιέννης R. Dr. H. Kollmann.

Στις αρχές του Απριλίου 1998, στα πλαίσια του προγράμματος Ελληνο-Πιονγκοδαβικής Συνεργασίας επισκέφθηκε και εμελέτησε την περιοχή ανεύρεσης της πλούσιας πανίδας των Εχινοειδών και η Α. Μαρκοπούλου - Διακαντώνη.

2. ΘΕΣΗ ΑΝΕΥΡΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΧΙΝΟΕΙΔΩΝ

Οι Εχίνοι βρέθηκαν στη ΝΔ πλευρά του λόφου «Παλαιόκαστρο», Δ του οικισμού Λιμογαρδίου, στην πε-

* A NEW EVIDENCE OF CRETACEOUS ECHINIDS AT THE REGION PALEOKASTRO OF STYLIS AREA (FTHIOTIDA DISTRICT)
Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.

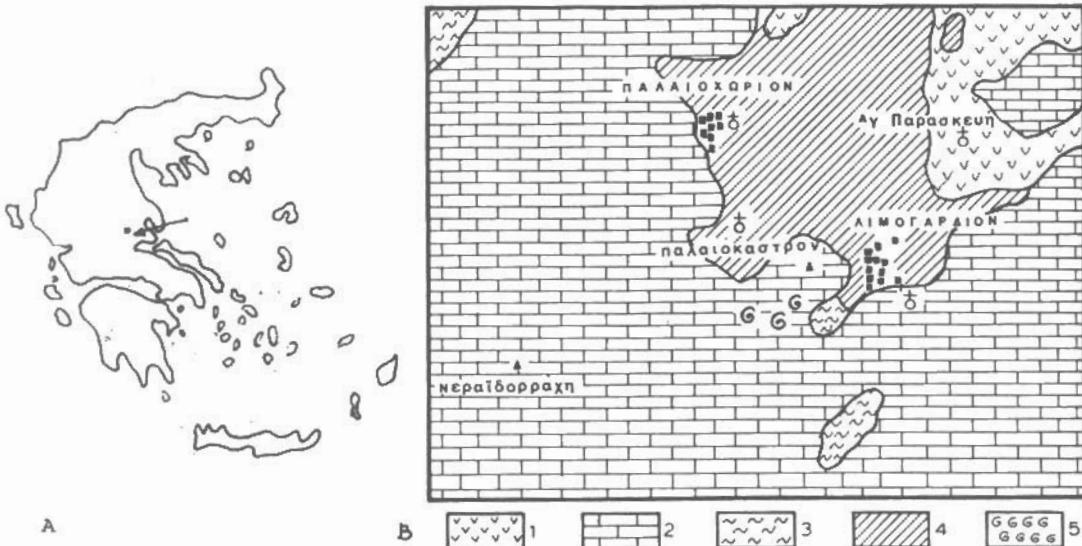
1. Γεωλογικό Τμήμα Παν/μίου Αθηνών, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, 157 84 Αθήνα.

2. Γεωλογικό Τμήμα Παν/μίου Αθηνών, Υπουργείο Πολιτισμού, Δ/νση Πλαισιονθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας, Αθήνα.

φιοχή Στυλίδας (Εικ.1) 2,5 χλμ. περίπου μετά το χωριό της Αγίας Παρασκευής προς τον οικισμό Αιμογαρδίου. Προς Α στην αρχή μιας μικρής χαράδρας, που ξεκινά ακριβώς από τα Δ πρανή του λόφου Παλαιοκάστρου κατηφορίζοντας και μετά από 100 μ. περίπου και πριν αυτή γίνεται απότομη και δύσβατη λόγω της πυκνής βλάστησης, υπάρχει πέρασμα, που οδηγεί Α πίσω από ένα ασβεστολιθικό απότομο πρανές. Αμέσως μετά το πέρασμα και προς τα Ν αρχίζει η εμφάνιση των Εχίνων. Εκτός των Εχίνων βρέθηκαν και ένα Ναυτιλοειδές και κακοδιατηρημένα Κοράλλια στη ΒΑ και ΝΔ αντίστοιχα πλευρά αυτής της εμφάνισης.

3. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το πλάτωμα, που έχει σχηματιστεί στην ενδύτερη περιοχή και Β του οικισμού έχει μέσο υψόμετρο 800-900 μ. Εξαιτίας των εναλλαγών των πετρωμάτων και του είδους αυτών (φλύσχης, κροκαλοπαγή, ασβεστόλιθος, σερπεντινίτης κ.λ.π.) παρατηρούνται στην περιοχή πολλές μικρές πηγές, καθώς και μεγάλη διάβρωση των πετρωμάτων. Ο ασβεστολιθικός λόφος του Παλαιοκάστρου, με το ομώνυμο κάστρο στην κορυφή του, έχει ύψος 885 μ. Νότια του λόφου, τόσο στην Α δύση και στη Δ πλευρά του, υπάρχουν δύο προεκτάσεις με μικρές υψομετρικές εκτάσεις, έτοι ώστε να σχηματίζεται ένας κόλπος ανοιχτός μόνο προς Ν. Μέσα σ' αυτόν και σε ύψος περίπου 800 μ. εντοπίστηκε η εμφάνιση των Εχίνων (Εικ. 1). Νοτιότερα ακόμη υπάρχει ωήγημα με διεύθυνση περίπου Α-Δ και τα πρανή γίνονται ακόμη πιο απότομα, για να φθάσουν τέλος στο επίπεδο της σημερινής πεδιάδας, λίγα μέτρα πάνω από το επίπεδο της θάλασσας.

Εικ. 1. A) Περιοχή μελέτης, B) Γεωλογικός χάρτης της περιοχής ανεύρεσης των Κρητιδικών Εχίνων. (ΜΑΡΙΝΟΣ et al., ΙΓΜΕ, 1963, Φύλλο: Στυλίς, 1: 50.000, απλοποιημένος). 1. Εκρηκτική πετρώματα, 2. Ασβεστόλιθος (Α. Κρητιδικό), 3. Α. Κρητιδικός φλύσχης, 4. Σχιστοκερατολιθική διάπλαση (Τριαδικό- Ιονιδαικό), 5. Θέση ανεύρεσης Εχίνων.

Fig. 1. Geological map of the area with the Cretaceous Echinoids.
(IGME, 1963, sheet : Stylis, 1: 50.000, simplified).

4. ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

1. ECHINODERMATA KLEIN, 1734

Ομοταξία:	Echinoidea LESKE, 1778
Τάξη:	Spatangoidea L. AGASSIZ, 1840
Υπόταξη:	Meridosternata (LOVEN) MORTENSEN
Οικογένεια:	Holasteridae PICTET, 1857
Υποοικογένεια:	Holasterinae MORTENSEN, 1948
Γένος:	Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" 1-Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.

1. *Echinocorys conoideus* (GOLDFUSS, 1862)

(Πν. I, εικ. 1a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Ρωσία. Καμπάνιο-Μαιστρίχτιο: Βέλγιο. Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία

2. *Echinocorys gravesi* (DESOR, 1847)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Σαντόνιο: Ισπανία (Καταλωνία). Κονιάσιο: Γαλλία, Βέλγιο. Τουρδόνιο: Γερμανία, Βουλγαρία.

3. *Echinocorys humilis* (LAMBERT, 1903)

(Πν. I, εικ. 2a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Γαλλία, Βέλγιο, Ρωσία. Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία.

4. *Echinocorys lamberti* SMISER, 1935

(Πν. I, εικ. 3a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Βέλγιο. Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία.

5. *Echinocorys marginatus* (GOLDFUSS, 1862)

(Πν. I, εικ. 5a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Πολωνία, Ρωσία. Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία.

6. *Echinocorys obliquus* (NILSS.) RAVN, 1927

(Πν. I, εικ. 6a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Αν. Κρητιδικό (Κατ. Δάνιο): Δανία, Πολωνία, Σουηδία. (Κατά KONGIEL, 1949, το Κατ. Δάνιο ανήκει στο Αν. Κρητιδικό). Δάνιο: Σερβία.

7. *Echinocorys ovatus* (LESKE, 1778)

(Πν. I, εικ. 4a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Αγγλία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία. Καμπάνιο-Μαιστρίχτιο: Ρωσία. Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία, Σερβία.

8. *Echinocorys pyramidatus* (PORTLOCK, 1843)

(Πν. II, εικ. 1a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Πολωνία. Καμπάνιο- Μαιστρίχτιο: Γαλλία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Ρωσία.

9. *Echinocorys rectus* (KONGIEL, 1935)

(Πν. II, εικ. 2a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Μαιστρίχτιο: Πολωνία.

10. *Echinocorys sulcatus* GOLDFUSS

(Πν. II, εικ. 3a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Μαιστρίχτιο: Πολωνία.

11. *Echinocorys turritus* (LAMBERT, 1903)

(Πν. II, εικ. 4a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Πολωνία.

12. *Echinocorys vulgaris* BREYNIUS, 1732

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Ζώνη του *Micraster coranguinum* : Αγγλία, Γαλλία. Σαντόνιο: Πολωνία.

13. *Echinocorys zejszneri* MACZYNsKA, 1984

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Καμπάνιο: Πολωνία.

Οικογένεια: Pourtalesiidae AGASSIZ, 1881

Γένος: *Galeaster* SEUNES, 1889

***Galeaster cf. bertrandi* SEUNES, 1889**

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Μαιστρίχτιο: Γαλλία, Βουλγαρία. Κατά DURHAM et al. (1966, p. 530) χαρακτηρίζει το Αν. Κρητιδικό (Καμπάνιο).

Υπόταξη: *Micrasterina* FISCHER, 1966

Οικογένεια: *Micrasteridae* LAMBERT, 1920

Γένος: *Micraster* L.AGASSIZ, 1836

***Micraster coranguinum* (KLEIN, 1734)**

(Πν. II, εικ. 5a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Τουρδόνιο: Βουλγαρία, Ρωσία. Κονιάσιο- Σαντόνιο: Ρωσία. Σαντόνιο-?Καμπάνιο: Ισπανία. Αν. Κρητιδικό: Γαλλία (Σαντόνιο), Αγγλία (Κονιάσιο) και κατά DURHAM et al. (1966, p. 581) στο Σαντούφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.

Υπόταξη:
Οικογένεια:
Γένος:

Amphisternata (LOVEN) MORTENSEN
Aeropsidae LAMBERT, 1896
Coraster COTTEAU, 1886

1. *Coraster frechi* BOEHM, 1927

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Κενομάνιο: Μικρά Ασία. Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία.
2. *Coraster sphaericus* SEUNES, 1888

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία. Δάνιο: Γαλλία, Ρωσία.
II. CNIDARIA

Ομοταξία:
Υφομοταξία:
Τάξη:
Οικογ.:
Γένος:
Είδος:

ANTHOZOA
ZOANTHARIA
SCLERACTINIA
Caryophyllidae GRAY, 1847
Caryophyllia LAMARCK, 1801
Caryophyllia sp.

III. MOLLUSCA

Ομοταξία:
Τάξη:
Υπόταξη:
Οικογένεια:
Γένος:

Cephalopoda CUVIER, 1795
Nautiloidea OWEN, 1836
Nautilida SPATH
Nautilidae de BLAINVILLE, 1825
Eutrephoceras HYATT, 1894

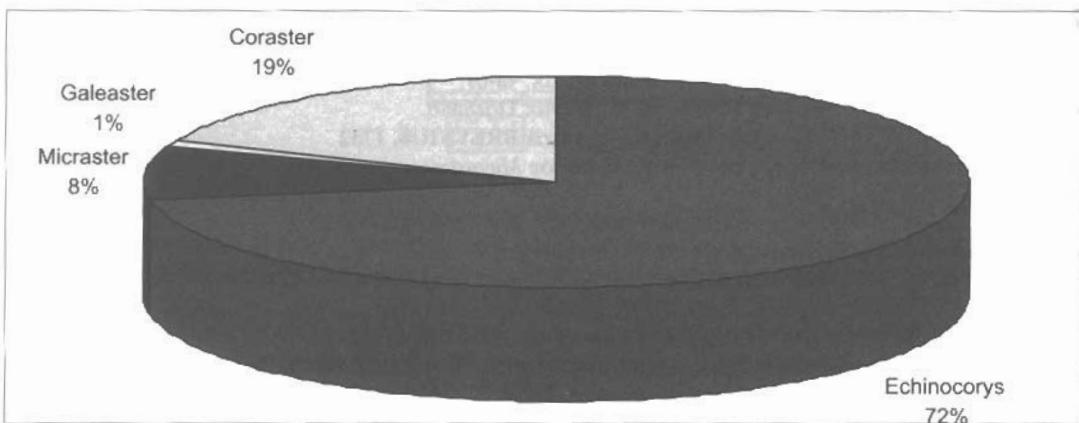
Eutrephoceras dekayi (MORTON, 1834)

(Πιν. II, εικ. 6a-b)

Στρωματογραφική και γεωγραφική εξάπλωση: Κρητιδικό: Αμερική. Καμπάνιο-Δάνιο: Γερμανία, Πολωνία, Ρωσία, Αφρική. Ανώτερο Μαιστρίχτιο: Βουλγαρία

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα Εχινοειδή, ως βενθικοί οργανισμοί, συνδέονται με το υπόστρωμα, στο οποίο ζουν. Ορισμένα αναπτύσσονται εκεί όπου υπάρχει καλή κυκλοφορία του νερού, όπως τα *Holocystopoida*, που ζουν στην επιφάνεια του πυθμένα σε σχετικά αβαθή νερά. Τα *Micraster* ζουν παρασχωμένα (ενδοβενθονικά) στο ίζημα, ενώ τα *Echinocorys* είναι μισθωματικά μέσα στο ίζημα (ημιβενθονικά). Στο Μαιστρίχτιο τα Εχινοειδή απαντούν με πλατιές και ανορθωμένες θήκες (αντιπροσωπεύονται περισσότερο από το γένος *Echinocorys*) αν και υπάρχουν μορφές με μικρές κωνικές ή άλλου σχήματος θήκες, που ανήκουν στα γένη *Galeaster* και *Coraster*.

Εικ. 2. Κυκλικό διάγραμμα ποσοστιαίας αναλογίας των γενών των εχίνων, που απαντούν στην περιοχή Παλαιοχάστρου Στυλίδας.

Fig.2. Proportion of the Echinoids of the region Paleokastro, Stylida.

Τα *Spantagoidea* καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των Εχινοειδών και συνδέονται με πλούσιο σε ανθρωπικό ασβέστιο υπόβαθρο. Μορφολογίας προσαρμογές παραπομπής στις θήκες των Εχινοειδών, που εξαρτώνται από τις συνθήκες ζωής.

	EXINOI	KE	TO	KO	ΣΑ	ΚΑ	ΜΑ	ΔΑ
1	<i>Echinocorys conoideus</i> (GOLD.)		*	*	*	*	*	
2	<i>Echinocorys gravesi</i> (DES.)		*	*	*			
3	<i>Echinocorys humilis</i> (LAMB.)				*	*		
4	<i>Echinocorys lamberti</i> SMIS.				*	*		
5	<i>Echinocorys marginatus</i> (GOLD.)				*	*		
6	<i>Echinocorys obliquus</i> (NIL.) RAV.					*		
7	<i>Echinocorys ovatus</i> (LESKE)				*	*		
8	<i>Echinocorys pyramidatus</i> (PORT.)				*	*		
9	<i>Echinocorys rectus</i> (KONG.)					*		
10	<i>Echinocorys sulcatus</i> GOLD.					*		
11	<i>Echinocorys turritus</i> (LAMB.)		*	*	*	*		
12	<i>Echinocorys vulgaris</i> BREYN.				*			
13	<i>Echinocorys zejszneri</i> MACZ.				*			
14	<i>Micraster coranguinum</i> (KL.)	*	*	*	*			
15	<i>Coraster cf. Bertrandi</i> SEUN.				*	*		
16	<i>Coraster sphaericus</i> SEUN.					*	*	
17	<i>Coraster frechi</i> BOEHM	*				*		

Εικ. 3. Στρωματογραφικές εξαλλώσεις των μελετηθέντων Εχίνων (KE = Κενομάνιο, Cenomanian, TO = Τουρόνιο, Touronian, KO = Κονιάσιο, Coniasian, ΣΑ = Σαντόνιο, Santonian, ΚΑ = Καμπάνιο, Campanian, ΜΑ = Μαιστρίχτιο, Maestrichtian, ΔΑ = Δάνιο, Danian).

Fig. 3. Stratigraphical distributions of the studied Echinoids.

	EXINOI	Lo	La	H	La/Lo	H/Lo
1	<i>E.conoideus</i>	64-79	55-67	46-63	0,83-0,86	0,72-0,85
2	<i>E.gravesi</i>	42	37	32	0,88	0,76
3	<i>E.humilis</i>	42	41	26	0,97	0,62
4	<i>E.lamberti</i>	73	61-63	57-60	0,83-0,86	0,78-0,8
5	<i>E.marginatus</i>	65-92	56-68	50-67	0,85-0,92	0,68-0,80
6	<i>E.obliquus</i>	59-84	55-79	49-71	0,93-0,96	0,75-0,84
7	<i>E.ovatus</i>	64-65	55-58	47-50	0,86-0,90	0,73-0,77
8	<i>E.pyramidatus</i>	56-81	50-70	54-67	0,82-0,91	0,82-0,85
9	<i>E.rectus</i>	55	47	37	0,85	0,67
10	<i>E.sulcatus</i>	71-82	64-70	50-58	0,85-0,90	0,65-0,81
11	<i>E.turritus</i>	76	66	66-71	0,86-0,87	0,86-0,89
12	<i>E.vulgaris</i>	64-76	56-70	50-69	0,87-0,92	0,78-1,02
13	<i>E.zejszneri</i>	58-69	52-64	41-55	0,87-0,92	0,70-0,80
14	<i>M.coranguinum</i>	45-46	40-47	28-30	0,89-1,02	0,62-0,65
15	<i>C.cf.bertrandi</i>	17	15	15	0,88	0,88
16	<i>C.sphaericus</i>	18-19	18-19	16-18	1	0,88-0,95
17	<i>C.frechi</i>	17	15	14	0,88	0,82

Εικ. 4. Μετρήσεις ορισμένων ειδών των μελετηθέντων Εχίνων (E=Echinocorys, M=Micraster, C=Coraster, Lo=Mήκος, La=Πλάτος, H=Υψος) Fig. 4. Measurements of some species of Echinoids studied. (Lo=Length, La=Width, H=Height).

Η πανίδα των Εχινοειδών (114 άτομα), που συλλέχθηκε από την περιοχή Παλαιοκάστρου Φθιώτιδας έχει σχεδόν μοντόνο χαρακτήρα. Αντιπροσωπεύεται κύρια από είδη του γένους *Echinocorys* και σε μικρότερο ποσοστό από είδη των γενών *Micraster*, *Galeaster* και *Coraster* (Εικ. 3 και 4). Τα άτομα των ειδών του γένους *Echinocorys* είναι 81 (72%), του *Micraster* 9 (8%), του *Galeaster* 1(1%) και του *Coraster* 21(19%) (Εικ. 2). Πρόκειται για οικολογική φωλιά του γένους *Echinocorys*.

Προσδιορίστηκαν 28 είδη Εχινοειδών. Από αυτά :

1) Τα 13 ανήκουν στο γένος *Echinocorys* (*E. conoideus*, *E. gravesi*, *E. humilis*, *E. lamberti*, *E. marginatus*, *E.*

obliquus, *E. ovatus*, *E. pyramidatus*, *E. rectus*, *E. sulcatus*, *E. turritus*, *E. vulgaris*, *E. zejszneri*). 2) Από το γένος *Micraster* το είδος *M. coranguinum*. 3) Από το γένος *Galeaster* το είδος *G. cf. bertrandi*. 4) Από το γένος *Coraster* 2 είδη (*C. sphaericus*, *C. frechi*).

Από τις στρωματογραφικές εξαπλώσεις των προσδιόρισθέντων ειδών (εικ. 3), προκύπτει ότι η περιοχή Παλαιοκάστρου Φθιώτιδας ανήκει στο Ανώτερο Κρητιδικό (Αν. Μαιστρόχιτο).

Στον προσδιορισμό της θηλικίας αυτής συνηγορεί και η μικροπαλαιοτολογική μελέτη του υλικού από το εσωτερικό της θήρκης εχίνου από την ειδική Μικροπαλαιοτολόγο Αν. Καθηγ. κ. Α. Ζαμπετάκη - Λέκκα, την οποία ευχαριστούμε και από την θέση αυτή. Η μελέτη έδειξε ότι πρόκειται για βιομικρή πλούσιο σε Globigerinidae, ενώ σε γκρι βιοκλασικούς ασβεστολίθους grainstone βρέθηκαν θραύσματα οστράκων Roudistών, Εχινοδέρμων μαζί με τα Τομηματόφόρα *Orbitoides media*, *Siderolites calcitrapoides*, *Hellenocyclina beotica*, που αποτέθηκαν κατά το Αν. Μαιστρόχιτο σε περιβάλλον εξωτερικής πλατφόρμας. Επιβεβαίωση των παραπάνω αποτελεί και η ανεύρεση μέσα στη πανίδα των Εχίνων και του Ναυτιλοειδούς *Euterephoceras dekayi* (MORTON).

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ARNAUD, H. 1897.- Division naturelle du Crétacé supérieur dans Sud-Ouest. *Bull. Soc. Giol. France*, ser. 3, 25, Paris.
- BARCZYK, W. 1956.- On the Upper Chalk deposits on Bonarka near Cracow. *Stud. Soc. Sc. Torun. sect. C*, 3, 2.
- BOEHM, J. 1927.- Beitrag zur Kenntnis der Senonfauna der Bithynischen Halbinsel. *Palaeont.*, 69, Stuttgart.
- COTTEAU, G. & TIGER, J: 1857-69.- Echinides du Département de la Sarthe. 458 p., *Edit. J. B. Baillièvre et fils*. Paris.
- DURHAM, J. W., CASTER, K. E., EXLINE, H., FELL, H. B., FISCHER, A. G., FRIZZELL, D. L., KESLING, R. V., KIER, P. M., MELVILLE, R. V., MOORE, R. C., PAWSON, D. L., REGNELL, G., SPENCER, W. K., UBAGHS, G., WAGNER, C. D. & WRIGHT, C. W.- 1966.- Echinodermata 3, part U, *Treat. Invert. Pal.* (*Edit. MOORE*), 695 p., New York.
- GOLDFUSS, A. 1862.- *Petrefacta germaniae*. Zweite Auflage. Leipzig.
- KONGIEL, R. 1935.- Contribution à l'étude du «Siwak» dans les environs du Pulawy (Plateau du Lublin). Univers. vilnensis Batoreana. *Trav. Soc. Sc. & Lettr.*, tom. IX, Wilno.
- KONGIEL, R. 1949.- Les *Echinocorys* du Danien de Danemark de Suède et de Pologne. *Trav. Serv. Giol. Pologne*, vol. V, 126 p., Warszawa.
- LAMARCK, J. B. 1816.- Histoire naturelle des animaux sans vertébres . Echinides. Paris.
- LAMBERT, J. 1903.- Description des Echinides Crétacés de la Belgique. Etude monographique du genre *Echinocorys*. *Mém. Mus. Roy. Nat. Belg.*, II, Bruxelles.
- LAMBERT, J. 1927.- Revision des Echinides fossiles de la Catalogne. *Mém. Mus. Cienc. Nat. Barcelona*, ser. Geol., vol. I, No 1, p. 1-102, {Barcelona.
- LESKE, N. 1778.- Additamenta ad Jacobi Theodori Kleinii Naturalen dispositionen echinodermatum et lucubratiunculam de aculis echinorum morinorum. Leipzig.
- MACZYN SKA, S. 1984.- in Atlas skamieniałości przewodniczących i charakterystycznych. Budowa geologiczna Polski 3, 2c- Mezozoik, Kreda. *Ist. Geol. Wydawn. Geol.* Warszawa.
- MACZYN SKA, S. 1989.- in Atlas: Geology of Poland. vol. III. Atlas of guide and characteristic fossils. Part 2c. Mesozoic Cretaceous. *Ed. L. Malinowska*, *Wydawn. Geol.*, Warsaw.
- MAPINOS, Γ., ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΡΑΤΟΣ, Γ., ΜΕΛΙΔΩΝΗΣ, Ν. ΑΝΔΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ, Β. 1963.- Γεωλογικός χάρτης της Ελλάδος ΙΙΓΜΕ, φύλλο Στυλίς (1: 50.000)
- MITROVIC-PETROVIC, J. 1976.- Premières données paléontologiques sur la présence du Danien dans le district Duga (près de Niksic). *Ann. Giol. Pn. Balk.*, tom. XL, p. 149-154, Beograd.
- MORTENSEN, TH. 1928-1951.- A Monograph of the Echinoidea. V. 1-5. Copenhagen.
- ORBIGNY, A. de 1853-55.- Paléontologie française. Terrains Crétacés. 6. Echinides irréguliers. *Edit. Masson*, Paris.
- RAVN, J. P. S. 1927.- Di irregulaere echinider i Danmarks Kridtflejringer. *Mus. minr. Giol. Univer. Copenhague*, No 27.
- ROSE, E. P. F. & CROSS, N. E. 1993.- The chalk sea-urchin *Micraster*: microevolution, adaptation and predation. *Geol. today*, vol. a, p. 179-186.
- SEUNES, M. J. 1887-1888.- Echinides Crétacés des Pyrénées occidentales. *Bull. Soc. Giol. Fr.*, III ser., 16, Paris.
- SEUNES, M. J. 1888-1889.- Echinides Crétacés des Pyrénées occidentales. *Bull. Soc. Giol. Fr.*, III ser., 17, Paris.
- SMISSER, J. 1935.- A revision of the Echinoid genus *Echinocorys* in the senonian of Belgium. *Mém. Mus. Roy. hist. nat. Belgique*, 68, 98 p., Bruxelles.

- SMITH, A. B. 1984.- Echinoid Paleobiology. *Publ. G. Allen and Unwin*, 191 p., London.
- SZORENYI, E. 1955.- Echinides Crustacis de la Bakony. *Geol. Hung.*, ser. Paleont., fasc. 26, p. 1-332, Budapest.
- TZANKOV, V. 1982.- Les fossiles de Bulgarie. Va. Critaci supurieur. Cephalopoda (Nautiloidea, Ammonoidea) et Echinodermata (Echinoidea). *Acad. Bulg. Scien.*, 136 p., Sofia.
- WRIGHT, T. 1862-1882.- Monograph on the British fossil Echinodermata from the Cretaceous formation. *Pal. Soc.*, London.

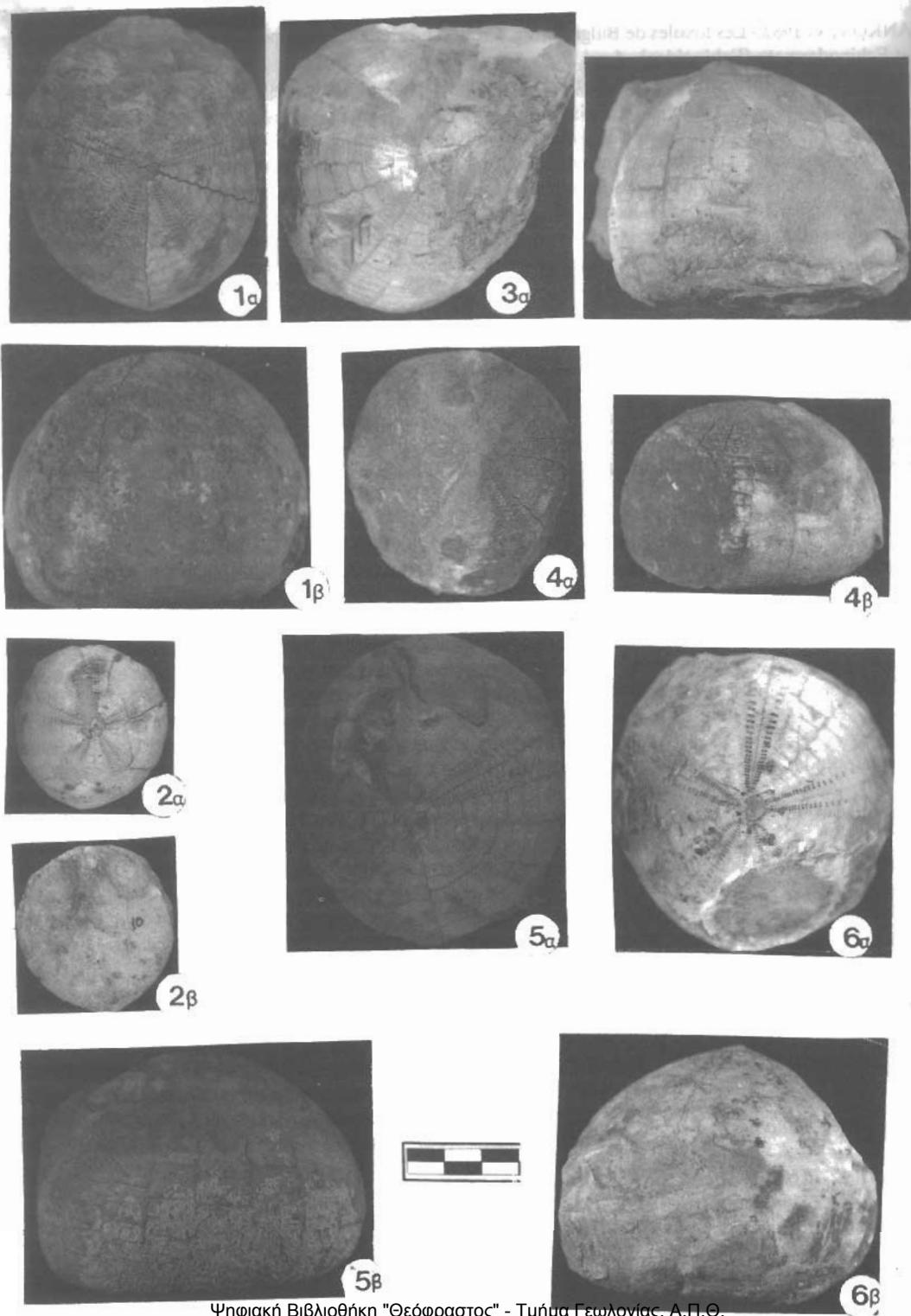
ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΙΝΑΚΩΝ (EXPLANATIONS OF THE PLATES)

ΠΙΝΑΚΑΣ I (PLATE I)

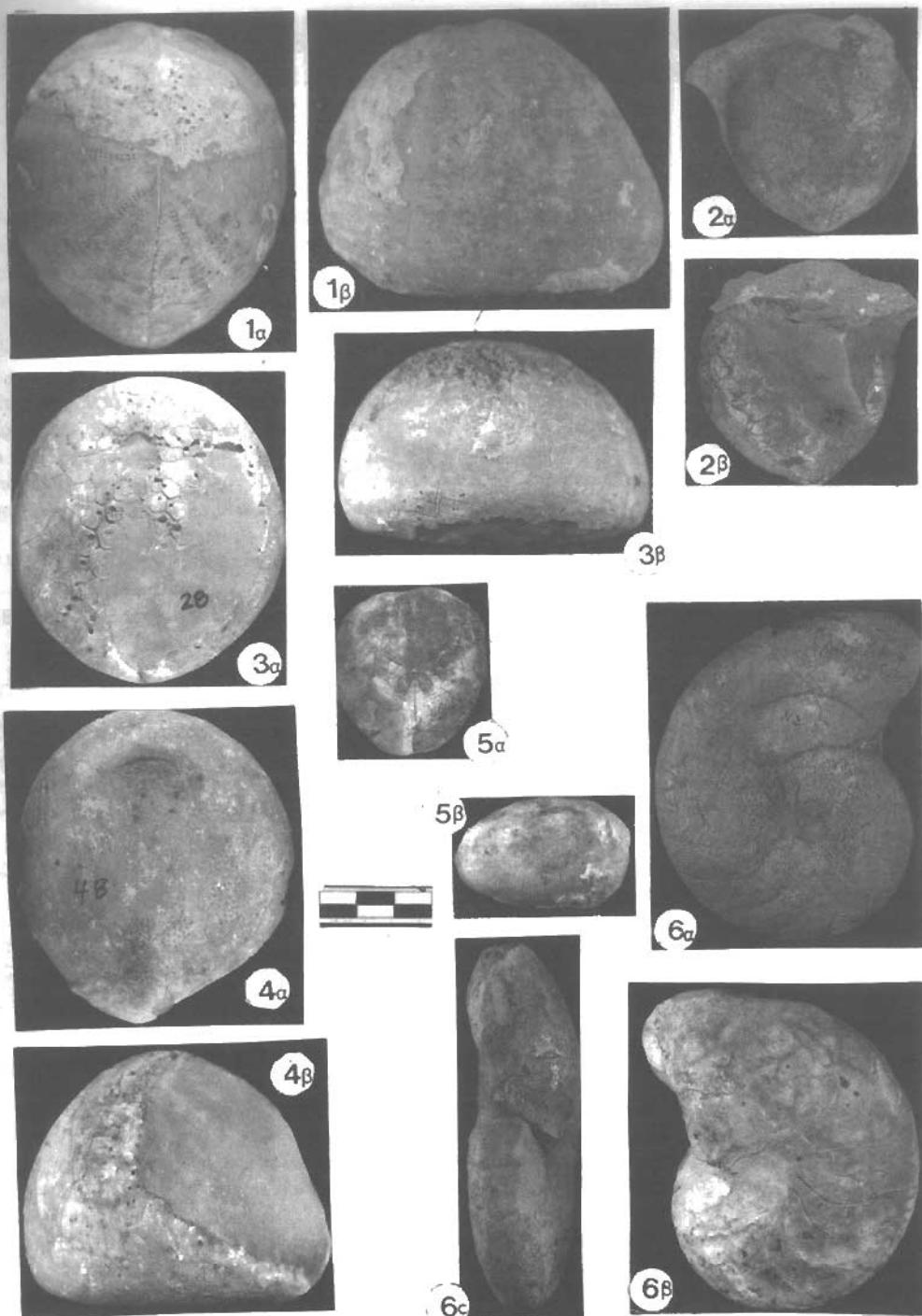
- Eiz. 1a-b : Echinocorys conoideus (GOLDFUSS, 1862)*
Eiz. 2a-b: Echinocorys humilis (LAMBERT, 1903)
Eiz. 3a-b: Echinocorys lamberti SMISER, 1935
Eiz. 4a-b: Echinocorys ovatus (LESKE, 1778)
Eiz. 5a-b: Echinocorys marginatus (GOLDFUSS, 1862)
Eiz. 6a-b: Echinocorys obliquus (NILSS.) RAVN, 1927

ΠΙΝΑΚΑΣ II (PLATE II)

- Eiz. 1a-b : Echinocorys pyramidatus (PORTLOCK, 1843)*
Eiz. 2a-b: Echinocorys rectus (KONGIEL, 1935)
Eiz. 3a-b: Echinocorys sulcatus GOLDFUSS
Eiz. 4a-b: Echinocorys turritus (LAMBERT, 1903)
Eiz. 5a-b: Micraster Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.
Eiz. 6a-c: Eutrephoceras dekayi (MORTON, 1834)

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ.

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ.